

Jednajte nepredvídateľne a nebráňte sa zmenám. Neprestávajte sa meniť a zbavte sa predvídateľného správania, pretože potom je život nesmierne radostný. Akonáhle začnete jednať predvídateľne, stane sa z vás stroj.

Stroj je predvídateľný. Včera fungoval úplne rovnako, ako dnes, a to isté platí o zajtrajšku. Stroj sa nemení. Iba človeku je dané každú chvíľu sa meniť.

Akonáhle sa prestanete meniť, začnete svojím spôsobom zomierať.

Stavte úplne všetko. Buďte hazardní hráči! Riskujte všetko, pretože nemáte istotu, že ďalšia chvíľka vôbec nastane. Prečo sa teda trápiť? Prečo si robiť starosti?

Žite nebezpečne, žite radostne, žite bez strachu a pocitu viny. Žite bez obáv z pekla a bez túžby po nebi.

Jednoducho žite.

Každá chyba je príležitosť na učenie sa. Ale neopakujte stále dokola rovnaké chyby – to je vyložená hlúposť. Avšak nebojte sa robiť plno nových chýb, pretože práve tým vám vaša prirodzená podstata umožňuje stále sa učiť.

Duchovno je výzva na rast, pri ktorom sa semiačko dostane na úplný vrchol svojho prejavu a zmení sa na tisíc kvetov a vyšle do vzduchu vôňu, ktorá sa v ňom skrýva.

Túto vôňu nazývam duchovnosť.

Všetci sú takí nešťastní, že sa snažia nájsť nejaký dôvod, ktorým by si opodstatnili, prečo sú nešťastní. A spoločnosť vám dala dobrú taktiku – posudzovanie.

Najprv celkom prirodzene posudzujete sami seba. Nik nie je dokonalý, ani nemôže byť, a preto je také ľahké posudzovať. Ste nedokonalí a množstvo vecí vašu nedokonalosť dokazujú. Potom sa hneváte, ste naštvaní sami na seba aj na celý svet. Prečo nie som dokonalý?! A snažíte sa o jedno jediné: v každom hľadáte nedokonalosť.

Lenže zároveň chcete otvoriť svoje srdce, čo je úplne prirodzené, pretože kým ho neotvoríte, chyba vám v živote radostí a ste ako mŕtvi. Lenže niečo také nemôžete spraviť priamo. Najprv musíte odňať všetky korene všetkého, čo vám bolo doteraz nanútené.

Takže v prvom rade sa prestaňte posudzovať.

Neposudzujte sa a radšej sa začnite prijímať so všetkými nedokonalosťami, so všetkými slabosťami, so všetkými chybami, so všetkými neúspechmi. Ne snažte sa byť čím skôr dokonalí. Chceli by ste niečo nemožné, a potom by ste boli nešťastní.

Napokon, ste len ľudia.

Stačí pozorovať zvieratá a vtáky. Nerobia si starosti, netrápia sa, nie sú smutné, nie sú nešťastné. Neuvidíte býka, ktorý by prepadol panike. Je úplne spokojný, že každý deň prežúva rovnakú trávu. Je takmer osvietený! Necíti napätie, žije v úžasnom sú-

lade s prírodou, so sebou samým, so všetkým, čo je.

Býky nezakladajú strany a nevyvolávajú revolúcie, nechcú meniť býky na superbýky, nevymýšľajú býčie náboženstvo a býčie cnosti. Také nápady majú len ľudia, zvieratá sa nimi nezaoberajú.

A určite sa vám smejú. Čo vám to napadlo? Prečo nemôžete jednoducho len byť takí, akí ste? Prečo potrebujete byť niekto iný?

Takže v prvom rade sa musíte prijať.

Neodsudzujte zmyselnosť. Celý svet ju vždy odsudzoval, a práve preto sa energia prúdiaca zo zmyselnosti zmenila na rôzne úchylky, na závisť, zlosť, nenávisť; a to všetko spôsobuje, že život je vyprahnutý a nemá šťavu.

Zmyselnosť patrí medzi najväčšie požehnania ľudstva. Je to vaša citlivosť, vaše vedomie. Vedomie prejavujúce sa cez telo.

Rodičia celé veky trpia predstavou, že deti im patria a musia byť ich verná kópia. Ale kópia nie je nič pekné, existencia nemá kópie rada. Teší sa iba z originálov.

Musíte deťom pomáhať, aby sa dostali ďalej, ako vy. Chcete od nich, aby vás nenapodobovali. Základnou povinnosťou rodičov je vychovávať deti tak, aby sa nesnažili nikoho napodobovať. Deti majú prirodzený sklon napodobovať druhých, a koho si zvolia za vzor? Rodičia sú pre ne najbližšie osoby.

Doteraz mali vždy všetci rodičia veľkú radosť, že ich deti sú ako oni. Otec je pyšný na syna, pretože je

ako on. Lenže to je premárnený život. Syn nie je potrebný, úplne stačí otec.

Kvôli mylnej predstave o hrdosti na deti sme vytvorili spoločnosť imitátorov.

Poslušnosť si nevyžaduje inteligenciu. Všetky stroje sú poslušné. Nikto nikdy nepočul, že by nejaký stroj nepočúvol.

Poslušnosť je veľmi jednoduchá. Zbavuje vás bremena zodpovednosti. Nemusíte nijako reagovať, proste len robíte to, čo vám povedia druhí. Zodpovednosť nesie zdroj, z ktorého vychádzajú pokyny. Svojím spôsobom ste slobodní a nik vás nemôže za vaše činy odsudzovať.

Na duchovno netreba veriť, duchovno treba žiť a prežívať... Nie je to viera v mysli, ale príchut' celého vášho bytia.

Mysel' sa nedokáže zbaviť posudzovania. Ak ju nútite, aby neposudzovala, obmedzíte svoju inteligenciu a myseľ nebude fungovať poriadne. Neposudzovanie nepramení z oblasti mysle. Len ten, kto sa dostane mimo myseľ, nič neposudzuje. Inak je všetko, čo vám pripadá jasne dané a jednoznačné, iba klam.

Akékoľvek rozhodnutia a tvrdenia, ktoré urobí myseľ, sú znečistené jej predpokladmi a predsudkami. Práve preto musíte neustále niečo posudzovať.

Napríklad vidíte zlodeja. Je fakt, že kradne. Niet o tom pochyb a vy okamžite zaujmete určitý postoj.

Kradnúť sa nemá. Akonáhle toho človeka označíte za zlodēja, vaša myseľ povie: „Máš pravdu, tvoje tvrdenie je správne.“

Ale prečo je zloděj zlý? A čo vôbec znamená byť „zlý“? Čo ho prinútilo kradnúť? Krádež je veľmi jednoduchá, ale vy na základe jedného činu vynášate úsudok o celom človeku. Nazývate ho zlodějom. Prítom robí plno iných vecí. Niežeby iba kradol.

Možno je dobrý maliar alebo dobrý tesár alebo dobrý spevák či tanečník. Ten človek môže mať tisíce schopností. Človek ako taký je nesmierne rozsiahly a krádež je len jeden akt.

Človeka nie je možné posudzovať len podľa jedného jediného činu. Ved' o ňom vôbec nič neviete a navyše ani netušíte, za akých okolností sa tá vec stala. Možno to nebolo až tak zlé. Každý čin je spätý s určitou situáciou.

Keď sa poobzeráte po svete a pozorujete podmienky, v akých ľudia žijú, a zameriate sa na ich predstavu o tom, čo je zlé a dobré, prvýkrát si uvedomíte, že aj vaša myseľ je súčasťou určitej časti ľudstva. Nevypovedá nič o pravde, len predstavuje určitú časť ľudskej spoločnosti.

Ale ak sa dívate prostredníctvom mysle, posudzujete všetko, čo okolo seba vidíte.

Existencia je len jedna. Jej prejavov sú milióny, ale ich duch je jeden a ten istý. Je to jedna božskosť prejavujúca sa neobmedzenou tvorivosťou.

Peniaze sú veľmi zvláštna vec. Keď ich nemáte, všetko je veľmi jednoduché. Nemáte ich a nič nie

je zložité. Ale keď ich máte, okamžite začnú vznikať ťažkosti.

Medzi najväčšie problémy, aké vznikajú pre peniaze, patrí fakt, že nikdy neviete, či ostatní majú radi vaše peniaze, alebo vás. Zistiť to je ťažké, preto by človek nemal túžiť po peniazoch. Bez nich je život ľahší.

Je zvláštne, že taká vec, ako sú peniaze, ktoré by mali prinášať veľkú radosť, sa zmenila na niečo, čo spôsobuje obrovské utrpenie. No samozrejme, ozajstnou príčinou utrpenia nie sú peniaze, ale vaša myseľ.

Peniaze sú užitočné a mať ich nie je hriech. Nemusíte sa kvôli nim cítiť previnilo.

Takýmto spôsobom vytvára myseľ utrpenie. Máte peniaze, tak si ich užívajte. A keď vás niekto miluje, o peniazoch radšej nehovorte, pretože by ste ho dostali do veľmi nepríjemnej situácie. Znamenalo by to, že hoci vám tvrdí, že vás miluje, vy mu aj tak neveríte. Verili by ste mu, keby povedal, že miluje vaše peniaze. Lenže v tom prípade by bol všetkému koniec. V hĺbke duše ho podozrievate, že miluje len vaše peniaze, nie vás. Nuž, ani na tom nie je nič zlé. Peniaze sú vaše, tak ako je váš váš nos, ako sú vaše vaše oči a vlasy. Tá osoba vás miluje so všetkým, čo je vaše. Peniaze sú len súčasťou celku. Aj ony k vám patria. Neoddeľujte ich a nevznikne žiadny problém.

Snažte sa prežívať život v jeho úplnosti a vytvárajte si čo najmenej problémov. Je to len a len vo vašich rukách.

Poznať celý svet nie je nič v porovnaní s poznávaním vnútorných tajomstiev vlastného života.

Samotná predstava o porovnávaní je úplne mylná. Každý človek je jedinečný, pretože nik nie je taký istý, ako on. Porovnávanie by bolo v poriadku, keby boli všetci rovnakí. Lenže nie sú. Dokonca ani dvojčky nebývajú úplne rovnaké. Nedá sa nájsť človek, ktorý by bol presne taký istý, ako vy. Porovnávanie ľudí, ktorí sú jedineční a neporovnateľní, čím vzniká celý problém.

Jednou z najťažších, avšak najdôležitejších schopností je nedeliť život na príjemné a nepríjemné veci. Snažte sa nič nedeliť, pretože všetko je súčasť jedného celku.

Stačí trochu zmyslu pre humor. Podľa mňa je zmysel pre humor nesmierne dôležitý, ak má byť človek celistvý.

Čo je zlé na drobných nepríjemnostiach? Prečo sa na nich nemôžete zasmiať a vychutnať si ich? Stále posudzujete, čo je a čo nie je správne. Stále sedíte v sudcovskom kresle, a preto ste takí vážni.

Kvety sú krásne, ale čo trne? Aj tie sú súčasťou kvetu. Rastlina bez nich nemôže byť, pretože ju chránia. Majú určitú funkciu, zmysel, význam.

Lenže vy vravíte, že kvety sú krásne a trne škaredé. Ibaže v kríku je miazga, ktorá prúdi do kvetov aj do trňov. Krík jednoducho existuje a nič neposudzuje, nič nerozlišuje. Nie je to tak, že by mal rád svoje kvety a trne len trpel. Oboje prijíma. A vy by

ste mali rovnako pristupovať k vlastnému životu.

Ak posudzujete maličkosti, zdajú sa byť totálne nezmyselné. Ale môže za to len posudzovanie, inak by bolo jasné, že aj tieto veci sú podstatné.

Hlavnou funkciou mysle je rozdeľovať. Úlohou srdca je vnímať spájajúci článok, voči ktorému je myseľ úplne slepá.

Myseľ nedokáže pochopiť, čo sa skrýva za slovami. Chápe len to, čo znie lingvisticky a logicky správne. Nezaujíma ju existencia, nezaoberá sa životom a realitou. Myseľ je sama o sebe fikcia.

Môžete žiť aj bez mysle.

Nemôžete však žiť bez srdca.

A čím hlbšie žijete, tým viac zapájate do svojho života srdce.

Život plynie, je ako večne prúdiaca rieka. Ľudia si myslia, že sú statickí. Statické sú len veci a nemenná je smrť. Život sa stále mení. Čím viac je života, tým viac je zmien. Žite naplno, a v každom okamihu budete prežívať úžasnú zmenu.

Nikto nie je lepší ani horší než druhý, a zároveň nikto nie je rovnaký ako ostatní. Každý človek je jedinečný. Predstava o rovnosti je psychologicky mylná. Každý nemôže byť Albert Einstein, každý nemôže byť Rabíndranáth Thákur. Avšak to, že nie ste ako on, neznamená, že Rabíndranáth Thákur je lepší. Thákur zasa nemôže byť vy.

Tým chcem povedať, že každý človek je jedineč-